

Osa 4

Johtajien moninkertaistaminen Uhraituvan rakkauden saavutukset

Opetuslapseuttaminen on usein käsittänyt uskomisen, käyttäytymisen ja vasta sen jälkeen kuuluminen. Jeesus taas kehitti menetelmän, joka perustuu hänen kutsuihinsa annetuille konkreettisille vastauksille.

1	Kuuluminen	Tule katsomaan	kokemuksellinen
2	Käyttäytyminen	Seuraa minua	suhdelähtöinen
3	Uskomisen	Kalasta kanssani	osallistava
4	Oleminen	Rakasta vihamiestäsi	uhrautuva

Toisinaan neljänteen vaiheeseen kiinnitetään liian vähän huomiota: muutos olemisessa tai maailmankuvassa. Tämä on huolestuttavaa etenkin sen takia, että teemme elämässämme päätöksiä perustuen maailmankuvaamme¹. Mikäli maailmankuvaamme taas ei haasteta muutokseen, toimintamme on edelleen itsekeskeistä ja sen päämääränä on aseman saavuttaminen. Evankeeliumien kirjoittajat korjaavat tämän puutteen kirjoittamalla eniten juuri siitä, miten Jeesus antoi toiminnallaan esimerkin maailmankuvasta, jonka perustana oli toisista välittäminen. Äärimmillään vietyä itsekieltäymystä ja uhrautuvuutta, joiden vaikuttimena on rakkaus toisia kohtaan, voisi kutsua ristiinnaulitun muotoiseksi maailmankuvaksi².

Kansanliikkeen rakentamisen neljännen vaiheen aikana Jeesus moninkertaistaa johtajansa, mutta kyseessä ei ole pelkästään numeraalinen kasvu. Hän näkee väsymättä vaivaa muuttaakseen heidän maailmankuvansa, sillä hänen valtakuntaliikkeensä perustuu uhrautuvalla rakkaudella, uhrautuen jopa vihollisten puolesta. Tulet huomaamaan materiaalin tämän osan olevan hyvin haastava ja esittävän useita vastakkainasetteluja. Osa alkaa rukoillen vietetyllä yöllä, minä jälkeen Jeesus valitsee seuraajiensa joukosta kaksitoista opetuslasta. Osa huipentuu Jeesuksen saapumiseen Betaniaan, viettääkseen viimeisen pääsiäisen Jerusalemissa.

Asettaessaan kaksitoista opetuslastaan Jeesus esitti neljännen kutsunsa. Se oli kulttuurit kumoava kyseenalaistaen samalla tyypillisen tavan ajatella: ”rakasta vihollistasi” kutsuu itsekieltäymykseen ja uhrautuvuuteen toisten puolesta, samastuen Jumalan luonteeseen. Maailmankuvan muuttaminen oli yksi hänen tärkeimmistä päämääristään. Lisäksi johtajien moninkertaistaminen -vaiheen aikana Jeesus opetti ja toimi kansanliikkeensä rakentamisen eteen entistä voimallisemmin.

	Jeesuksen kaste		Muutto Kapernaumiin		12 apostolin valinta		Kuolema ja yönousus	Opetuslapseuttavat kansanliikkeet Matt. 28:18-20	
1	KATSO	2	SEURAA	3	KALASTA	4	RAKASTA VIHOLLISTA	5	VASTAANOTA PYHÄ HENKI
(valmistautuminen) 30 vuotta		(työ Juudeassa) 1½ vuotta		(työ Galileassa)		(johtajien moninkertaistaminen) vuorisaarna		(kansanliikkeet) Joh. 20:21-22, Ap. t. 1:4-8	
Kokemukset		Suhteet		Osallistuminen		Uhrautuminen		Voimaantuminen	

Tämä neljäs osa kattaa luvut 53-127 teoksesta *The NIV Harmony of the Gospels* ja luvut 30-61 Jerry Thomasin teoksesta *Messiah*.

Osa 4 Johtajien moninkertaistaminen

¹ Paulo Cândido de Olivera, *Developing an Interdisciplinary Analysis and Application of Worldview Concepts for Christian Mission*, Andrews University, maisteriopintojen lopputyö, ei julkaistu, 2006:184.

² Tutustuaksesi ristin moninlaisiin käyttöihin terminä, symbolina, arkkitehtuurin muotona jne. katso: <http://en.wikipedia.org/wiki/Cruciform>.

Opas 23 Yö rukouksessa: johtajien valitseminen

Jeesuksen elämä oli nyt hyvin mielenkiintoista, mutta myös vaarallista. Leevi Matteuksen päätös liittyä hänen kansanliikkeeseensä horjutti Herodes Antipaana veronkantosuunnitelmia, minkä lisäksi Jeesuksen sapattiset toimet osoittivat, miten vähän Jeesus arvosti fariseusten määräämiä kansallisia rajamerkkejä. Fariseukset olivat vihastuneet siitä, että Jeesus väitti olevansa ”sapatin herra”. Suuret kansanjoukot Juudeasta, Jerusalemissa, Idumeasta, Dekapoliksesta, Pereasta ja Foinikiasta seurasivat häntä läpi Galilean (Mark. 3:8). Ne, jotka Jeesus oli parantanut, tiesivät, että Pyhä Henki oli voidellut hänet julistamaan ”kansoille oikeuden” (Matt. 12:16, 18). Myös pahat henget ”heittäytyivät hänen eteensä ja huusivat: ”Sinä olet Jumalan Poika!” (Mark. 3:11.)

Jeesus horjutti fariseusten hengellistä auktoriteettia, ja hänen suosionsa kansan joukossa loi poliittisen uhkan Antipaalle. Näiden miesten kanssa ei kannattanut hankkiutua huonoihin väleihin, vaikka Jeesuksen pyrkimykset eivät olleetkaan kansallisia. Fariseukset ja herodilaiset (Herodeksen sotilaat tai häntä tukeva poliittinen puolue)¹ suunnittelivat, ”miten saisivat Jeesuksen raivatuksi pois tieltä” (Matt. 12:14; Mark. 2:6).

Oli aika rukoilla ja etsiä taivaallisen Isän tahtoa. Oli aika moninkertaistaa johtajat ja varmistaa hänen valtakuntaliikkeensä jatkuminen. Jeesus etsiytyi syrjäiselle vuorenrinteelle pyytäen heitä, ”jotka hän oli valinnut”, tapaamaan hänet siellä (Mark. 3:13).

Lue Mark. 3:13–19; Luuk. 6:12–16

Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 30

Miksi yö kului rukouksessa? Yritä kuvitella, miten Jeesuksen keskustelu hänen Isänsä kanssa meni.

Mistä luulet Jeesuksen keskustelleen Isänsä kanssa?

Johtajien valitseminen

Miksi Jeesus valikoi nimenomaan valitsemansa 12 opetuslasta? Tässä keskeiset periaatteet, joiden perusteella johtajat valittiin kansanliikkeeseen:

1. Rukous. Jeesus oli riippuvainen Isästään valitessaan johtajia. Mitä seurauksia tästä rukouksessa vietetystä yöstä on meidän elämäämme?
2. Kokemus. Mistä Jeesus etsi johtajia, ja mitä merkitystä sillä on meidän kodeillemme, työhömme ja lähetystehtävällemme? Luuk. 6:12-16
3. Julkinen tehtävään asettaminen. Miksi tämä on sinun mielestäsi tärkeä periaate?
4. Tarkoitus. Jeesus antoi heille uuden nimen – apostolit (suomeksi 'lähettiläät', toim. huom.) – kuvaillakseen heidän toimeksiantoaan. Mitkä olivat kolme tärkeintä syytä valita juuri heidät johtajiksi? Mieti, mitä nämä voisivat merkitä sinun elämässäsi. Mark. 3:14, 15.

1.

2.

3.

5. Symbolisuus. Alkuseurakunnassa valittiin lisää apostoleja, miehiä ja naisia, mutta tämä oli epätavallinen johtajatiimi aloittamaan toimintaa.

1. Mitä me tiedämme niistä kahdestatoista, jotka Jeesus valitsi apostoleiksi?

2. Millä tavoin Jeesuksen kahdentoista apostolin valinta oli peittelemätön julistus temppe-
litoiminnan johtajille ja Antipakselle siitä, että hän johti valtakunnan kansanliikettä?

3. Tarkastele Jeesuksen kahdentoista johtajan tiimin kokoonpanoa. Millä tavoin hänen
valintansa edustaa erilaista maailmankuvaa, sellaista, jossa yhteiskunnalliset asemat
on käännetty pääläelleen ja jossa kantavana ajatuksena on rakkaus vihamiehiä kohtaan?

Lisälukemista

Kahdentoista miehen joukkoa on kutsuttu ”likaiseksi tusinaksi”.² Millaisia luonteenpiirteitä tai
ominaisuuksia Jeesus etsi? Mitä johtopäätöksiä voimme tehdä siitä meidän elämäämme?

Leevi Matteus, vihattu veronkantaja, oli suhteellisen tuore opetuslapsi. Miksi hänet valittiin jouk-
koon mukaan?

Miksi Juudas? Oliko Jeesus tehnyt virhearvioinnin? Mitä voimme oppia siitä, että Juudas otettiin mukaan?

Monet kansanliikkeet kuivuvat kasaan joustavien metodien ja rakenteiden puutteen takia.³ Tarkastele Jeesuksen kansanliikkeen tähänastista kehitystä ja nimeä perusrakenteet:

1. Valmistautuminen:
2. Perusteet:
3. Osallistaminen:
4. Johtajien moninkertaistaminen:

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä jaat tiimisi kanssa siitä, miten Jeesus valitsi johtajat opetuslasten joukosta?

Mitä voisit kertoa oppimastasi niille, joita sinä kannustat oppimaan tuntemaan Jeesuksen paremmin?

Opas 23

¹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Herodians>

² See http://en.wikipedia.org/wiki/The_Dirty_Dozen; Sweet & Viola 2012:131 – siteeraten Stephen M. Miller, *The Jesus of the Bible*, Ulrichsville, OH, Barbour, 2009:127.

³ Addison 2009:103.

Opas 24 Neljäs kutsu: Jeesuksen päälaelleen käännetyn voittoon tähtäävän strategian pääpiirteet

Jeesus moninkertaisti kansanliikkeensä johtajat samanaikaisesti, kun vangituksi tai mestatuksi tulemisen uhka kasvoi. Valittuaan kaksitoista johtajaa hän laskeutui vuorelta heidän kanssaan tasaiselle paikalle, jonne oli kokoontunut ”suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa”. Ihmiset olivat ”tulleet kuulemaan Jeesusta ja hakemaan parannusta tauteihinsa.” Ihmiset vaativat äänekkäästi päästä koskettamaan häntä, ”sillä hänestä lähti voimaa, joka paransi kaikki.” (Luuk. 6:17–19.) Näissä puitteissa Jeesus katsoi suurta opetuslapsijoukkoaan ja kertoi oman kulttuurirajat kumoavan pelisuunnitelmansa.¹

Jeesuksen vuorisaarnassa opetuslapsilleen jakama maailmankuva oli kreikkalais-roomalaiseen ajatteluun ja juutalaisten kansallisiin toiveisiin verrattuna täysin *päinvastainen*. Se loi perinpohjaisesti erilaisen kuvan Jumalasta, joka on rakkaus ja joka on lähimmäisesi Jumala!

Lue Matt. 5:1–7:29; Luuk. 6:17–49
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 31

Tutkimme sitä, mitä Jeesus sanoi, ja määritämme samalla Jeesuksen maailmankuvan ja hänen kasvattamansa valtakuntaliikkeen ydinarvot. Tarkastelumme kohteena ovat

TAIVAALLISEN VALTAKUNNAN SEURAAJAT (Matt. 5:1–16; Luuk. 6:20–26)

Jeesus ja hänen kaksitoista opetuslastaan olivat särkyneiden ihmisten ympäröimät: joiltakin oli siepattu rakas läheinen, toisilta oli viety maat kohtuuttomien verojen maksamisen sijaan, monille oli ylivoimaista saada ruokittua itsensä, perheitten elinmahdollisuuksia kylissä oli heikennetty – ihmiset kärsivät väkivaltaisesta vainosta.

Ketkä Jeesus julisti autuaiksi?²

Miksi meistä saattaa tuntua, että kansanliikkeen perusteita rakennettaessa nämä ihmiset olivat *väärä* valinta sen perustustyöhön?

Mitä Jeesus havainnollisti hänen juuri nimittämilleen johtajille?

TAIVAALLISEN VALTAKUNNAN ELÄMÄNTYYLI (Matt. 5:17–48; Luuk. 6:27–36)

Jeesus esitti Jumalan luonteen vastakohtana farisealaiselle moraalille. Ensin hän esitti vastaargumentit kaikille mahdollisille yrityksille vähätellä tai vältellä hänen sanojaan (Matt. 5:17–19), minkä jälkeen hän käsitteli kuutta hyvin tuttua elämäntilannetta.

Mikä merkitys mielestäsi Jeesuksen toteamuksilla on tämän keskusteluaiheen kannalta?

- Matt. 5:20
- Matt. 5:48

Jeesus aloitti jokaisen elämäntilanteen esittelyn sanoilla: *”Teille on opetettu – –”*, mutta loi vastakohtan sitten jatkamalla sanoilla: *”Mutta minä sanon teille”*. Jeesus käsitteli murhaa, avioirikosta, avioeroa, rehellisyyttä, kostamista ja vihamiehiä. Täten hän loi vastakohtan itsensä ja fariseusten käsitysten välille³, vahvistaen samalla kymmenen käskyä. Täten hän ei luonut vastakohtaa itsensä ja kymmenen käskyn välille, vaan itsensä ja fariseusten käsitysten välille³.

Kun Jeesus lainasi sanoja Kirjoituksista, millä ilmauksella hän aina aloitti? Matt. 4:4, 6 ja 10

Missä määrin kulttuurisia raja-aitoja kumoava Jeesuksen käsitys valtakuntaelämästä oli?

Fariseukset pitivät pikkutarkan säntillisesti huolen heidän juutalaisen lakinsa säädöksistä. Millä tavoin ajattelet Jeesuksen esittämien vastakohtaisuuksien luoneen vastakkainasettelua fariseusten ja vuorenrinteellä olevien väkijoukkojen eli tavallisten ihmisten välillä?

- Naiset:
- Orjat (joita suurin osa heistä oli):
- Sorretut:
- Muut:

Sotilaat olivat häikäilemättömiä siinä, miten he takasivat uskollisuuttaan Roomalle ja Herodes Antipakselle. Miten luulet väkijoukkojen ja sotilaiden suhtautuneen Jeesuksen käsitykseen reagoida pahansuopien ihmisten nöyryyttäviin hyökkäyksiin väkivallattomasti ja niihin mukaan lähtemättä? Matt. 5:38–42

- ”Jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle vasenkin”: rystylyöntiä käyttivät korkeamman statuksen omaavat henkilöt – isännät suhteessa orjiin, aviomiehet suhteessa vaimoon, roomalaiset suhteessa juutalaisiin – loukatakseen ja nöyryyttääkseen. Vasemman posken kääntäminen riisui hyökkääjän aseista jättäen tälle ainoaksi vaihtoehdoksi jatkaa läimäyttelyä tai lyömistä, sillä tuon ajan kulttuurin mukaisesti vasenta kättä ei saanut käyttää – *mutta vain saman statuksen omaavat henkilöt saattoivat tapella tällä tavalla!*⁴

- ”Jos joku yrittää oikeutta käymällä viedä sinulta paidan, anna hänelle viittasikin”: Monilla köyhillä oli vain yksi tai kaksi vaatetta. Senkin jälkeen, kun epäoikeudenmukaisten verojen ja velkojen takia heiltä oli viety koti, maat ja jopa heidän päälivaatteensa, Jeesus kehotti heitä luovuttamaan alusvaatteensakin. Kulkiessaan kadulla alastomana ja arvokkuutensa menettäneenä he häpäisisivät sortajansa – *kääntäen täten roolit pääläelleen!*⁵

- ”Jos joku (sotilas) vaatii sinut mukaansa (kantamaan hänen varusteitaan) virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi”: Roomalainen sotilas saattoi vaatia juutalaista kantamaan varusteitaan, mutta vain yhden virstan (n. 1,5 km) verran. Tällaiseen nöyryytykseen alistetut huomasivat varmasti jujun siinä auliudessa palvella, johon Jeesus kannusti. Sotilas olisi nimittäin pakotettu anelemaan juutalaista laskemaan varusteet maahan välttääkseen näin häntä komentavan upseerin ankarat kurinpidolliset toimet.

- Voitko ehdottaa muita luovia, vahvoja ja väkivallattomia reagoimistapoja pahaa vastaan?

NELJÄS KUTSU: RAKASTA VIHOLLISIASI

Jeesus muistutti väkijoukkoja: ”Teille on opetettu: ’Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihamiestäsi’” – mutta sitten luoden vahvan vastakohtan: ”... minä sanon teille:

rakastakaa vihamicheenne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta,
jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia (Matt. 5:44, 45).”

Kuinka vastakkainen tämä maailmankuva onkaan intuitiivisen (ihmismielen toiminto, johon ei liity analyttistä ajattelua) reagoimisen ja kulttuurin kanssa? (Matt. 5:43–48; Luuk. 6:32–36)

Kuinka me rakastamme niitä, joista emme pidä? Miten meistä voi tulla rakastavampia?

Jeesuksen pelistrategia

Jeesus oli nyt perustamassa valtakuntaansa. Kansanjoukot olivat levottomia, fariseukset rai-voissaan, sotilaat pitivät silmällä kapinoinnin merkkejä ja opetuslapset odottivat pääsevänsä to-teuttamaan hänen suunnitelmaansa vapauttaakseen Israelin. Kun hän kertoi toimintasuunnitel-mastaan, sen täytyi kuulostaa hullulta, ja siltä se kuulostaa edelleen: *rakasta lähimmäistäsi – sillä se on Jumalan asenne*. (Ks. Matt. 5:48.) Miten luulet kunkin heistä reagoineen näinkin radikaaliin ja mielettömään pelistrategiaan?⁸

Näin radikaali kulttuurisista rajoista piittaamaton rakkaus laittaa uuteen järjestykseen motiivit, prioriteetit ja ihmissuhteet.

- Mitkä motiivit ovat sinun uskonnollisten toimintojesi taustalla? Matt. 6:1–18
- Jeesus puhui epätoivoisille ihmisille. Mitkä ovat sinun prioriteettisi? Matt. 6:19–33
- Puhuessaan kansanjoukoille, jotka olivat kokeneet kaikkein pahinta mahdollista väärin- ja hyväksikäyttöä. Jeesus sanoi: lopettakaa arvosteleminen ja tuomitseminen – ja antakaa anteeksi. Miten sinä otat käyttöösi tämän radikaalin pelistrategian ihmissuhteissasi? Matt. 7:1–29; Luuk. 6:37–49

Jeesuksen maailmankuva ja pelistrategia olivat radikaalit. Ne varmasti järkyttivät opetuslapsia ja aiheuttivat pettymyksiä, ja silti heidän tehtävänsä oli johtaa: sokea ei voi taluttaa toista sokeaa eikä oppilas ole opettajaansa etevämpi (Luuk. 6:39, 40)! Ehkä Jeesus aisti epämukavuuden sanoessaan: ”Miksi te sanotte minulle: ’Herra, Herra’, mutta ette tee mitä minä sanon?” (Luuk. 6:46.) Tästä eteenpäin Jeesus työskenteli väsymättömästi muokatakseen heidän maailmanku-vaansa, sillä hänen valtakuntaliikkeensä on perustettu jopa vihollistenkin puolesta uhrautuvalla rakkaudelle.

Jakaminen

Miten sinä kohtelet tästä lähtien niitä, jotka ovat solvanneet sinua ja puhuneet sinusta perus-teettomasti pahaa?

Miten sinä kerrot Jeesuksen maailmankuvan ydinarvoista niille, joita johdatat hänen luokseen?

Opas 25

¹ John Stott, *The Message of the Sermon on the Mount*, InterVarsity, 1978:15–16.

² ”Tämä vahvisti jo olemassa olevan hengellisyyden laadun.” Bailey 2008:68.

³ Stott 1978:76–81.

⁴ Chalke 2003:130–131.

⁵ Chalke 2003:132–133.

⁶ Chalke 2003:133–134.

⁷ *Holy Bible: New Living Translation*.

⁸ Edwards 2009:112.